

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201354
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621201354.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti: Y. W., nar. XX.XX.XXXX a I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, okres I. T., zastúpené kolíznym opatrovníkom Obec Východná, so sídlom Východná 616, 032 32 Východná, IČO: 00 315 893, deti rodičov: matky O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, okres I. T., toho času v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina a otca neb. I. W., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

1. Maloletá Y. W., nar. XX.XX.XXXX a maloletý I. W., nar. XX.XX.XXXX, sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20P/31/2021, z v e r u j ú do starostlivosti starej matky U. Z., nar. XX.XX.XXXX, a jej manžela P. Z., nar. XX.XX.XXXX.
2. Matka je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20P/31/2021 p o v i n n á p r i s p i e v a ť na výživu maloletých detí Y. W., nar. XX.XX.XXXX a maloletý I. W., nar. XX.XX.XXXX, a to každého z nich mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám starej matky.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 19.05.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 366 a § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktorým navrhol, aby boli maloleté deti Y. W., nar. XX.XX.XXXX a I. W., nar. XX.XX.XXXX, do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverené do spoločnej starostlivosti starých rodičov U. Z., nar. XX.XX.XXXX, a jej manžela P. Z., nar. XX.XX.XXXX a matka zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí výživným v nevyhnutnej miere. Navrhovateľ zároveň podal podnet na začatie konania o zverení maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov U. Z., nar. XX.XX.XXXX, a jej manžela P. Z., nar. XX.XX.XXXX. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že dňa 17.05.2021 obdržalo oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately telefonické oznámenie z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline o obvinení matky maloletých detí O. Z. z trestného činu vraždy. Matka mala v noci 16.05.2021 pred rodinným domom v obci P. usmrtiť pichnutím noža svojho druhu, otca maloletých detí I. W.. Napadnutý utrpel zranenia, na následky ktorých zomrel. Pred útokom sa mal nebohý vyhrážať fyzickým napadnutím obvinenej O. Z.. Matka bola zaistená v cele predbežného zadržania v Žiline, toho času je vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline. Maloleté deti rodičov sú v starostlivosti starých rodičov (rodičia matky) U. Z., nar. XX.XX.XXXX a P. Z., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom P. XXX. Dňa 18.05.2021 bolo orgánom SPODaSK uskutočnené

osobné šetrenie na adrese starých rodičov a maloletých detí. Úradom bolo zistené, že maloleté deti sú v starostlivosti starých rodičov. Tí majú v pláne zabezpečiť ich starostlivosť pokiaľ budú trvať dôvody, pre ktoré sú deti v ich starostlivosti. Maloleté deti počas šetrenia prejavovali prirodzenú náklonnosť k starým rodičom aj ostatným členom domácnosti. Starí rodičia žijú v manželskom zväzku od roku 1982. Zo spoločného manželstva majú štyri dospelé deti: O. Z., B. Č., U. Z. H. P. Z. Ú.. Starí rodičia s maloletými deťmi žijú v 3-izbovom rodinnom dome na adrese P. XXX. Bytové pomery sú vyhovujúce pre zdravý vývoj maloletých detí, majú tu zariadenú detskú izbu s miestom na spanie a trávenie voľného času. Stará matka U. Z. brigádnicke pracuje v I. T. - U. K. & J. U., H..U.. P. I. T., s mesačným príjmom cca. 280-350 eur netto. Starý otec P. Z. je na predčasnom starobnom dôchodku. Výška jeho dôchodku je 280 eur mesačne, ale občasne si brigádnicke privyrába. Maloletá Y. navštevuje 2. ročník Základnej školy vo P. a maloletý I. je žiakom 1. ročníka tej istej základnej školy. Starí rodičia sú so základnou školou v kontakte, nakoľko kvôli vzniknutej situácii sú maloletí dočasne na dištančnom vzdelávaní. Starí rodičia neudávajú výchovné problémy s maloletými deťmi. Starí rodičia sú zárukou, že starostlivosť o maloleté deti budú vykonávať v ich najlepšom záujme. V starostlivosti o deti im nebránia žiadne skutočnosti, sú zdraví a bezúhonní. Matka maloletých detí O. Z. súhlasí s tým, aby starí rodičia zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti. Rodina zo strany nebohého otca neprejavila záujem o starostlivosť o maloleté deti. Stará matka zo strany otca je nebohá. Starí rodičia uviedli, že starý otec z otcovej strany sa o deti neinformoval a ani nemá záujem o starostlivosť o ne.

2. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Stará matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletú podľa § 367 CMP. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sú maloleté deti v starostlivosti starých rodičov U. Z. a P. Z.. Súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia do starostlivosti vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

17. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ žiada do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveriť maloleté deti do spoločnej starostlivosti starých rodičov. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Preto súd pri rozhodovaní prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Pri posudzovaní záujmov maloletého dieťaťa tiež zohľadňoval úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochranu duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa a pod. Na základe

vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd považoval za osvedčené, že ochrana záujmov maloletých detí si vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej.

18. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Súd z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/83/2019 zistil, že matka podala dňa 10.07.2019 návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, nakoľko s otcom detí nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom zo dňa 13.01.2020 súd návrh matky zamietol, nakoľko rodičia obnovili spolužitie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 04.03.2020. Súd zo skutočností tvrdených navrhovateľom mal osvedčené, že v rodine maloletých detí nastali mimoriadne okolnosti. Matka maloletých detí, O. Z., je v súčasnosti väzobne stíhaná a nachádza sa v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline pre podozrenie zo spáchania zločinu vraždy otca maloletých detí I. W., ktorý následkom jej útoku zomrel dňa 16.05.2021. Útok malo prechádzať vyhrážanie sa I. W. smerom k matke maloletých detí. Aktuálne teda nie je možné, aby starostlivosť o deti vykonávala ich matka. Vzhľadom na skutočnosti zistené v konaní, považoval súd návrh navrhovateľa, aby deti boli do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverené do starostlivosti starých rodičov, za dôvodný. Starí rodičia chcú zabezpečovať riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti, k čomu majú vytvorené potrebné podmienky. Navrhovateľ šetrením pomerov v rodine starých rodičov nezistil nijaké nedostatky, deti sú na domácnosť starých rodičov zvyknuté, cítia k starým rodičom náklonnosť, citovo sú pre nich momentálne starí rodičia jediní najbližší príbuzní. Súd nemal v prípade starých rodičov pochybnosti, že by sa dokázali riadne postarať o maloleté deti, rešpektujúc ich citové väzby a vývinové potreby. Preto súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, zveril maloleté deti Y. W. a I. W. do starostlivosti starých rodičov.

19. Súčasne súd na základe návrhu uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletých v nevyhnutnej miere, a to každému z nich sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (od 1. 7. 2020 je životné minimum 98,08 eura) na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 29,42 eur mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletých detí. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 Zákona o rodine ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Navyše súd uvádza, že aktuálne si matka ani reálne neodkáže príjem zabezpečiť, keďže je väzobne stíhaná. Bez ohľadu na to je však povinná zo zákona prispievať na výživu detí aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 29,42 eur mesačne. Výživné je matka povinná platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca k rukám starej matky. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany matky.

20. O návrhu na zverenie maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletých detí. Po dokazovaní vo veci samej určí súd výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam povinnej osoby.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).